

Робоча програма навчальної дисципліни (Силабус)

Назва курсу	Правознавство
Рівень вищої освіти	Фаховий молодший бакалавр
Галузь знань	07 Управління та адміністрування
Спеціальність	072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Освітня програма	Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок
Статус дисципліни	Обов'язкова /вибіркова
Форма здобуття освіти	Денна
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS / 90 годин
Мова викладання	Українська
Викладач	Дмитренко Павло Васильович
Профайл викладача	https://www.krok.edu.ua/
Контактний телефон	+380630331629
E-mail	DmytrenkoP@krok.edu.ua
Консультації	Очні консультації: 1 академічна година, щочетверга з 14.00 – 15.00 Online консультації: 1 академічна година, щосереди з 14.10 – 15.00

1. Коротка анотація: Дисципліна «Правознавство» є обов'язковою при підготовці фахового молодшого бакалавра за освітньою програмою «Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок» та викладається на 2-му курсі (3-й семестр) в обсязі 3 кредитів за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS.

Мета – дисципліни є формування у студентів базових правових знань і правової свідомості, розуміння механізмів функціонування держави та права, набуття навичок практичного застосування законодавства України у різних життєвих і професійних ситуаціях.

Завдання:

- засвоїти основні поняття, принципи та галузі права;
- сформуванню вміння користуватися нормативно-правовими актами;
- розвинути навички правового аналізу та оцінювання правових ситуацій.

Предметом вивчення дисципліни є основні правові поняття, норми, принципи та інститути національного права, а також механізми їх застосування в суспільних відносинах з метою формування у студентів правової культури, правосвідомості та здатності орієнтуватися в системі права й реалізовувати свої права та обов'язки в різних сферах життя.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен

знати:

- поняття, сутність, функції держави і права;
- сучасні проблеми галузі права;
- структуру правової системи та системи законодавства;
- ознаки правовідносин, види правової поведінки, правопорушень та юридичної відповідальності;

- основи конституційного, цивільного, трудового, сімейного, кримінального права України;
- систему органів державної влади і місцевого самоврядування.

уміти:

- розв'язувати практичні завдання з різних галузей права;
- застосовувати законодавчі норми на практиці;
- знаходити відповідні правові норми у нормативних джерелах;
- реалізовувати свої права і обов'язки відповідно до законодавства;
- працювати з текстами основних кодексів та Конституції України.

2. Результати навчання:

РН 01.Знати свої права як члена суспільства, розуміти цінності громадянського суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина України.

РН 05. Дотримуватися вимог законодавства для забезпечення правомірності професійних рішень.

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти набуває таких компетентностей:

ЗК 1. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 1. Здатність використовувати теоретичний і методичний інструментарій фінансової, економічної, математичної, статистичної, правової та інших наук для розв'язання складних завдань у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку.

3. Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин/ кредитів ECTS		
	денна	заочна	дистанційна
лекції	16	-	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	14	-	-
самостійна робота	30	-	-
екзамен	30	-	-

4. Пререквізити. Викладання навчальної дисципліни базується на знаннях, отриманих в результаті вивчення попередніх навчальних дисциплін.

5. Технічне й програмне забезпечення / обладнання. Персональний комп'ютер, загальнонавчальні комп'ютерні програми, проектор, доступ до мережі Інтернет. Комп'ютер повинен бути облаштований відеокамерою та мікрофоном.

6. Політика курсу – студенти мають дотримуватись кодексу академічної доброчесності https://www.krok.edu.ua/download/nakazi/2018-10-18_kodeks-akademichnoi-dobrochesnosti.pdf

Відвідування занять є обов'язковим компонентом освоєння курсу. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) відпрацювання пропущених занять відбувається за погодженням із викладачем дисципліни. Вивчення курсу також можливе за індивідуальним графіком, що регламентується відповідним положенням.

У разі проведення занять в онлайн форматі, здобувач має під'єднатись до навчальної платформи де буде проводитись заняття. Заходити на навчальну платформу (*Teams*) виключно під своїм реальним прізвищем. Під час занять з використанням онлайн платформи *MS Teams* камера має бути увімкненою протягом всього заняття, мікрофон включається за потреби під час відповідей / запитань. У разі відсутності можливості включати камеру, студент має повідомити викладача та отримати дозвіл бути присутнім з вимкненою камерою. В разі не під'єднання та відсутності реакції здобувача на звернення викладача до нього особисто, здобувач вважається відсутнім на занятті.

1. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Основи теорії держави і права

Розглядаються поняття держави і права, їхні ознаки, функції, форми реалізації, класифікація норм.

Тема 2. Конституційне право України

Розкривається структура Конституції України, принципи державного устрою, система органів.

Тема 3. Цивільне право

Вивчаються особливості цивільно-правових відносин, суб'єкти, об'єкти, договори, спадкові права.

Тема 4. Сімейне право

Аналізуються норми, що регулюють шлюб, права та обов'язки членів сім'ї, опіку та піклування.

Тема 5. Трудове право

Подається інформація про трудові правовідносини, гарантії, трудові договори, захист трудових прав.

Тема 6. Кримінальне право

Висвітлюються ознаки злочину, види кримінальної відповідальності, склад злочину, покарання.

Тема 7. Адміністративне право

Подається характеристика адміністративних правопорушень, провадження у справах, відповідальність.

2. Схема курсу

Тиждень /кількість годин	Тема	Вид заняття, розподіл годин	Джерела	Завдання	Термін виконання
1	2	3	4	5	6
1 / 4 год.	Тема 1. Основи теорії держави і права	Лекція, групова робота / Online	1;7;18;	Завдання: з'ясувати поняття та ознаки держави і права. денна	Один тиждень
2 / 4 год.	Тема 1. Основи теорії держави і права	Практичне, групова робота / Online	1;7;18;	Завдання: з'ясувати поняття та ознаки держави і права. денна	Один тиждень
3 / 2 год.	Тема 2. Конституційне право України	Лекція, групова робота / Online	1;2;6;9;	Завдання: охарактеризувати конституційний устрій України. денна	Один тиждень
4 / 2 год.	Тема 2. Конституційне право України	Практичне, групова робота / Online	1;2;6;9;	Завдання: охарактеризувати конституційний устрій України. денна	Один тиждень
5 / 2 год.	Тема 3. Цивільне право	Лекція, групова робота / Online	11;9;10;	Завдання: визначити основи цивільно-правових відносин. денна	Один тиждень

1	2	3	4	5	6
6 / 2 год.	Тема 3. Цивільне право	Практичне, групова робота / Online	11;9;10;	Завдання: визначити основи цивільно-правових відносин. денна	Один тиждень
7 / 2 год.	Тема 4. Сімейне право	Лекція, групова робота / Online	5;10;16	Завдання: дослідити правові засади шлюбу і сім'ї. денна	Один тиждень
8 / 2 год.	Тема 4. Сімейне право	Практичне, групова робота / Online	5;10;16	Завдання: дослідити правові засади шлюбу і сім'ї. денна	Один тиждень
9 / 2 год.	Тема 5. Трудове право	Лекція, групова робота / Online	8,9,21	Завдання: розглянути права та обов'язки працівника і роботодавця. денна	Один тиждень
10 / 2 год.	Тема 5. Трудове право	Практичне, групова робота / Online	8,9,21	Завдання: розглянути права та обов'язки працівника і роботодавця. денна	Один тиждень
11 / 2 год.	Тема 6. Кримінальне право	Лекція, групова робота / Online	4,8,17	Завдання: з'ясувати поняття злочину та кримінальної відповідальності. денна	Один тиждень
12 / 4 год.	Тема 7. Адміністративне право	Лекція, Практичне, групова робота / Online	3,14,15	Завдання: вивчити основи адміністративної відповідальності. денна	Один тиждень
Усього годин: 30	-	-	-	-	-

3. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Основи теорії держави і права	4
2.	Конституційне право України	2
3.	Цивільне право	2
4.	Сімейне право	2
5.	Трудове право	2
6.	Адміністративне право	2
	Усього:	14

4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1.	Поняття та форми реалізації права.	4
2.	Аналіз статей Конституції України щодо основ прав і свобод людини.	4
3.	Правоздатність і дієздатність фізичних та юридичних осіб.	4
4.	Особливості укладення та розірвання шлюбу.	4
5.	Види трудових договорів та порядок їх укладення.	4
6.	Склад злочину: об'єкт, суб'єкт, об'єктивна і суб'єктивна сторони.	5
7.	Система адміністративних стягнень в Україні.	5
	Усього:	30

5. Методи навчання

Навчальні заняття відбуваються у формі лекцій, опитування, обговорення та коротких доповідей студентів, які є актуальними та відповідають темі, що розглядаються; у формі семінарських занять та вирішенні практичних завдань.

Тому запропонований цикл лекцій ретельно складається з теоретичних аспектів та загальної структури логістики, але разом з тим враховані і побажання студентів, для яких окремі розділи викликали окремий інтерес.

Запропоновані приклади, які ілюструють теоретичні положення, а також контрольні питання, які додаються до кожного розділу, допомагають студентам розібратися у запропонованому матеріалі.

6. Методи контролю

Для визначення успішності навчання використовуються контрольні заходи. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних (семінарських) занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до виконання конкретного завдання.

Підсумковий контроль проводиться для оцінки результатів навчання після закінчення вивчення дисципліни (семестровий контроль) або відокремлених за робочим навчальним планом модулів.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми поточного контролю: (вказіть фактичні форми)

- Опитування;
- Рішення практичних кейсів;
- Письмовий розв'язок задач та вирішення завдань;
- Колоквіум;
- Тестування.

Під час вивчення даної дисципліни використовуються такі форми модульного (проміжного) контролю: (вказіть фактичні форми)

- Проміжне тестування.
- Під час вивчення даної дисципліни використовується така форма семестрового контролю: екзамен.

6.1. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття та ознаки держави.
2. Типологія держав.
3. Загальна характеристика основних історичних типів держав.
4. Поняття та взаємозв'язок громадянського суспільства і правової держави.
5. Поняття форми держави.
6. Поняття та види форм правління.
7. Республіка: поняття та види.
8. Монархія: поняття та види.
9. Поняття та види форм державного устрою.
10. Унітарна держава: поняття та ознаки.
11. Федерація: поняття та ознаки.
12. Конфедерація: поняття та ознаки.
13. Поняття та види форм державно-правового режиму.
14. Загальна характеристика демократичного державно-правового режиму.
15. Загальна характеристика недемократичного державно-правового режиму.
16. Поняття та види функцій держави.
17. Класифікація функцій держави.

18. Внутрішні функції держави: поняття і зміст.
19. Зовнішні функції держави: поняття і зміст.
20. Основні функції держави: поняття і зміст.
21. Додаткові функції держави: поняття і зміст.
22. Постійні функції держави: поняття і зміст.
23. Тимчасові функції держави: поняття і зміст.
24. Механізм держави як система державних організацій.
25. Поняття та структура апарату держави.
26. Поняття та ознаки органів держави.
27. Класифікація органів держави.
28. Основні принципи діяльності державних органів.
29. Загальна характеристика державного підприємства.
30. Загальна характеристика державної установи.
31. Поняття, ознаки та сутність права.
32. Принципи права: поняття та види.
33. Поняття та види функцій права.
34. Поняття та основні риси системи права.
35. Структура системи права.
36. Галузь права: поняття та види.
37. Інститут права: поняття та види.
38. Місце конституції в системі законодавства та її властивості.
39. Загальна характеристика конституційних прав і обов'язків громадян України.
40. Вибори: поняття і принципи.
41. Верховна Рада України як єдиний орган законодавчої влади в Україні.
42. Президент України як глава держави.
43. Кабінет Міністрів України.
44. Загальна характеристика органів виконавчої влади.
45. Правоохоронні органи: поняття та види.
46. Загальна характеристика цивільного кодексу та цивільного законодавства України.
47. Предмет цивільно-правового регулювання.
48. Загальна характеристика цивільних правовідносин.
49. Суб'єкти цивільних правовідносин.
50. Фізичні особи як учасники цивільних правовідносин.
51. Юридичні особи як учасники цивільних правовідносин.
52. Поняття права приватної власності за законодавством України.
53. Поняття цивільного договору.
54. Види договорів у цивільному праві.
55. Спадкування за цивільним законодавством.
56. Особливості спадкування за законом.
57. Спадкування за заповітом.
58. Поняття та ознаки злочину.
59. Класифікація злочинів.

60. Поняття складу злочину та його структурні елементи.
61. Поняття та види об'єкту злочину.
62. Загальна характеристика об'єктивної сторони злочину.
63. Поняття та види суб'єктів злочину.
64. Загальна характеристика суб'єктивної сторони злочину.
65. Обставини, які виключають злочинність діяння.
66. Стадії вчинення злочину.
67. Загальна характеристика співучасті у вчиненні злочину.
68. Поняття та ознаки кримінальної відповідальності.
69. Мета та підстави кримінальної відповідальності.
70. Види покарань за Кримінальним кодексом України.
71. Житлове законодавство України: поняття і предмет його правового регулювання.
72. Загальна характеристика сімейного законодавства України.
73. Загальна характеристика трудового законодавства.
74. Фінансове законодавство та предмет його правового регулювання.
75. Загальна характеристика екологічного законодавства.
76. Поняття і система земельного законодавства.
77. Загальна характеристика адміністративного законодавства.

7. Розподіл балів, які отримують студенти

Оцінювання результатів навчання студентів здійснюється за шкалою Інституту (0-100), національною шкалою та шкалою ECTS на підставі нормативних документів.

7.1. Схема нарахування балів з дисципліни

Види та зміст обов'язкових завдань	Максимальна кількість балів	Примітки
3-й семестр		
Виступ з питання плану семінарського та практичного заняття або реферативна доповідь	20 (при вільному творчому переказі, використанні першоджерел, вичерпних відповідей на 1-2 додаткових запитання викладача)	15 (при частковому переказі матеріалу, вичерпних відповідях на 1-2 додаткових питання викладача); 10 (при відсутності переказу, неповних відповідях на 1-2 додаткових питання викладача); 5 (при відсутності переказу, негативних відповідях на 1-2 додаткових запитання викладача)
Доповнення до доповіді чи виступу на семінарських та практичних заняттях	10	5
Активна участь у дискусіях на семінарських, практичних заняттях та лекціях	5	1-4
Бліц-опитування ("питання - відповідь")	5	0
Презентація з теми доповіді	20	15, 10, 5
Комп'ютерне тестування	15 85%-100%=15 балів	5-10 55%-69%=5 балів 70%-84%=10 балів
Письмовий екзамен	25 (максимум 15 балів за повні відповіді на кожне з двох питань білету)	20, 15, 10, 5, 0

7.2. Умови нарахування балів

100% від оцінки – завдання виконане вчасно без помилок або з їх мінімальною кількістю.

80% від оцінки – завдання виконане з мінімальним порушенням регламенту та/або з мінімальною кількістю помилок

60% від оцінки – завдання виконане з порушенням регламенту та з істотними помилками

40% від оцінки – суттєве порушення регламенту або істотні помилки

20% від оцінки – суттєве порушення регламенту та істотні помилки.

0% від оцінки – завдання не виконане або виконане з критичними помилками.

7.3. Критерії підсумкового оцінювання

Проміжок за накопичувальною шкалою Університету	Оцінка чотирибальною національною шкалою
90 та вище	відмінно
75 – 89	добре
60 – 74	задовільно
0 – 59	незадовільно

8 Методичне забезпечення

До уваги студентів: усі навчально-методичні матеріали (робоча програма навчальної дисципліни (силабус), конспект лекцій, плани практичних занять і самостійної роботи тощо) подані в Moodle: <https://dist.krok.edu.ua/course/view.php?id=3426>

9. Рекомендована література

Базова

1. Конституція України : Закон України від 28 черв. 1996 р. № 254к/96-ВР. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>
2. Бабін І.І., Білоскурська О.В. Конституційне право : навч.-метод. пос. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича, 2022. 251 с.
3. Білоскурська О.В. Права і свободи людини : метод. рекоменд. до самост. Роботи студентів. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2013. 63 с.
4. Герц А., Кравчук С. Правознавство. Київ : Кондор, 2018. 280 с.
5. Молдован В., Чулінда Л. Правознавство. Київ : Центр навчальної літератури, 2019. 184 с.

6. Правознавство : навч. посібник. 2-ге видання / за заг. ред. Петкова С.В. Київ : КНТ, 2022. 382 с.
7. Правознавство : підручник / Г.І. Балюк та ін.; за відп. ред. О.В. Дзери. Київ, 2019. 632 с.
8. Правознавство : підручник для студентів ВНЗ / кол. авторів. Черкаси, 2019. 686 с.
9. Правознавство : підручник / під ред. Д. Каменкського, В. Мирошниченка. Київ, 2018. 288 с.
10. Правознавство : базовий підручник для студентів вищих навчальних закладів. Харків: «Фоліо», 2014. 635 с.
11. Цивільний кодекс – 2011 р
12. Бюджетний кодекс України від 2010 р.
13. Господарський кодекс України 2012р
14. Кодекс адміністративного судочинства України 2005р.
15. Кодекс України про адміністративні правопорушення 2021 р
16. Сімейний кодекс України. - 2002.
17. Кримінально процесуальний кодекс України 2013 (з змінами та доповненнями 2020р)
18. Теорія держави і права. Академічний курс: Підручник / за ред. О.В. Зайчука, Н.М. Оніщенко. - К.: Юрінком Інтер, 2006. - 688 с.
19. Кримінальне право України. Загальна частина: Підручник / за ред. В.В. Сташиса, В.Я. Тація. - К. : Юрінком Інтер, 2007. - 496с.
20. Земельне право України. Академічний курс: Підручник. - К.: Ін Юре, 2008. - 593с.
21. Кодекс законів про працю України {Затверджується Законом № 322-VIII від 10.12.71 ВВР, 1971, додаток до № 50, ст. 375}.

Інформаційні ресурси

1. Верховна Рада України – [https://www.rada.gov.ua/Верховний Суд](https://www.rada.gov.ua/Верховний_Суд) – <https://supreme.court.gov.ua/supreme/gromadyanam/kontakts/>
2. Офіс Генерального прокурора – <https://www.gp.gov.ua/>
3. Кабінет Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>
4. Конституційний Суд України - <https://ccu.gov.ua/index.php>
5. Національний банк України – <https://bank.gov.ua/>
6. Державна науково-технічна бібліотека України – <https://dntb.gov.ua/>
7. Національна парламентська бібліотека – <https://nlu.org.ua/>
8. Газета Кабінет Міністерства України «УРЯДОВИЙ КУР'ЄР» - <http://ukurier.gov.ua/uk/>

Комунікації

1. Базовою платформою для комунікації викладача зі студентами є **Moodle**. Важливі повідомлення загального характеру – зокрема, оголошення про терміни подання контрольних робіт та інше – регулярно розміщуються викладачем на форумі курсу.
2. Електронне забезпечення навчання (**Moodle**):
 - » Якщо забули пароль/логін, відправте листа з темою «Забув пароль/логін» за адресою: dist.center@krok.edu.ua.
 - » Лекції, плани практичних занять, завдання для самостійного опрацювання, методичні рекомендації для виконання курсової роботи та інше навчально-методичне забезпечення дисципліни розміщені на платформі **Moodle**: дисципліна «Правознавство».
 - » Інші засоби зв'язку: **Moodle** (форум курсу, приватні повідомлення).
3. Для оперативного отримання повідомлень про оцінки та нову інформацію, розміщену на сторінці дисципліни у **Moodle**, будь ласка, переконайтеся, що адреса електронної пошти, зазначена у вашому профайлі на **Moodle**, є актуальною, та регулярно перевіряйте папку «Спам». Якщо за технічних причин доступ до **Moodle** є неможливим, або ваше питання потребує термінового розгляду, направте електронного листа з позначкою «Важливо» на адресу dist.center@krok.edu.ua. У листі обов'язково вкажіть ваше прізвище та ім'я, курс та шифр академічної групи.
4. Для проведення он-лайн лекцій, практичних занять використовується платформа **MS Teams**. Увійдіть за допомогою свого імені користувача і пароля Office 365.
5. З розкладом занять можливо ознайомитись на сайті Інституту.
Для цього Вам потрібно обов'язково авторизуватись в системі Office 365. У разі виникнення запитань щодо входу у Ваш кабінет, пишіть на адресу support@krok.edu.ua
Для персональних запитів використовується сервіс приватних повідомлень **Outlook** (корпоративна пошта Університету «КРОК» викладача курсу). Відповіді на запити студентів подаються викладачем впродовж трьох робочих днів.

Робочу програму навчальної дисципліни (силабус):

Склав викладач циклової комісії фундаментальних дисциплін, туризму та фінансів Дмитренко Павло Васильович.

Ухвалено цикловою комісією фундаментальних дисциплін, туризму та фінансів (протокол № 2 від 23.09.2025 р.).